

Motion till riksdagen 2025/26:1816

av **Aylin Nouri (S)**

Barnets bästa i vårdnadsmål där en förälder dömts för sexualbrott

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur barnets rätt till skydd i vårdnadsmål där en förälder dömts för sexualbrott mot barn eller barnpornografibrott kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Barnets bästa ska alltid vara avgörande i frågor om vårdnad, boende och umgänge. Ändå visar granskningar att personer dömda för sexualbrott mot barn eller barnpornografibrott i flera fall har fått ensam eller gemensam vårdnad, eller oövervakat umgänge.

Kaliber har gått igenom hovrättsdomar mellan 2016 och 2020. Granskningen visar att i de fall där en dömd barnförövare avtjänat sitt straff och därefter förekommer i en vårdnadstvist, fick 19 av 32 ensam eller gemensam vårdnad, eller rätt till oövervakat umgänge – ofta mot mammans vilja. Detta belyser ett systematiskt problem där barns och mödrars skyddsbehov inte tillmäts tillräcklig tyngd.

I en uppmärksammas granskning av Sveriges Radio fick en far ensam vårdnad för sina yngre barn, trots att han var dömd för sexuellt ofredande mot det äldre syskonet. Beslutet grundades på att modern anklagats för att försvåra barnens umgänge med fadern. Fallet visar hur barns skyddsbehov kan trängas undan i domstolens prövning.

Trots att barn själva i flera fall uttryckt stark rädsla och en tydlig önskan att slippa umgänge, har detta inte fått avgörande betydelse i domstolarnas bedömningar. Det visar hur barns egna röster riskerar att osynliggöras, trots att barnkonventionen är svensk lag.

Barnkonventionen slår fast att barnets bästa ska komma i främsta rummet i alla beslut som rör barn. Den stadgar också barns rätt till skydd mot alla former av våld och övergrepp samt barns rätt att själva komma till tals i frågor som berör dem. När domstolar ändå tillerkänner en dömd barnförövare vårdnad eller oövervakat umgänge,

trots barnets uttryckta motvilja, innebär det i praktiken ett åsidosättande av dessa grundläggande rättigheter.

Lagstiftningen behöver förtydligas så att barns rätt till trygghet och skydd alltid ges företräde i vårdnadsprocesser där en förälder dömts för sexualbrott mot barn eller barnpornografibrott. En sådan ordning skulle ge barnets bästa ett starkare genomslag, säkerställa mer enhetliga bedömningar och tydliggöra att barns trygghet aldrig får stå tillbaka för föräldrars anspråk.

Barns rättigheter kan aldrig villkoras av föräldrars behov. Ett samhälle som på allvar värnar barns trygghet måste dra tydliga gränser i lagstiftningen mot att dömda barnförövare ges ansvar eller inflytande som riskerar att utsätta barn för fortsatt fara.

Aylin Nouri (S)